

staat voor
wonen

door **buren** een
gezellig thuis te bieden

(t)huis!

hét magazine voor huurders van wooncorporatie **lefier**

juli 2017 - editie **Stadskanaal**

nieuwbouw in
Musselkanaal en
Nieuw-Buinen

04

100 jaar volks-
huisvesting in
Stadskanaal

05

09

column

geen jaarlijkse huurverhoging, toch investeren

in dit nummer

- 3 vraag het aan Lefier
- 4 nieuwbouw in Musselkanaal en Nieuw-Buinen
- 5 100 jaar volkshuisvesting in Stadskanaal
- 6 vijftig jaar lief en leed aan de Zonnedauwlaan
- 7 woningen in Maarswold naar nul-op-de-meter
- 8 tuinonderhoud, het hoort er gewoon bij!
- 9 Lefier pakt aan!
- 10 'een woningbrand overkomt mij niet'
- 11 duurzame werkomgeving
- 12 kruiswoordpuzzel

volg ons...

op facebook en twitter

Meld u aan als vriend, relatie of volger:

www.facebook.com/Lefierwonen

www.twitter.com/Lefier_wonen

Onder het motto *Lefier pakt aan!* laten we zien wat we allemaal doen aan nieuwbouw en woningverbetering. Groningen groeit snel, huizen in het aardbevingsgebied moeten worden versterkt en in alle regio's zullen de woningen van Lefier langzaam maar zeker duurzaam worden. Vooral dat laatste is een enorme klus. Wij gaan er nu van uit dat alle woningen voor 2050 geen gas meer nodig hebben; dat is namelijk door de regering in het Klimaatakkoord van Parijs afgesproken. Duurzaam betekent dat woningen zó goed geïsoleerd zijn dat ze nauwelijks meer warmte nodig hebben en dat ze hun eigen elektriciteit opwekken. Eigenlijk voldoen alleen onze nieuwbouwwoningen en de Stroomversnellingswoningen daaraan. Dat is maar een heel klein deel van de 30.000 woningen van Lefier. Dat gaat dus grote investeringen vragen. Natuurlijk hopen we dat het nieuwe kabinet ons daar een handje bij gaat helpen, maar dat weten we niet zeker.

Eén ding is wel zeker: de inkomsten van Lefier bestaan voor 100% uit huur. Investeringsfinanciering financieren we dus met de huur die u betaalt. Soms merkt u dat heel

direct, bijvoorbeeld als uw eigen woning verbeterd wordt en de huur vervolgens wat omhoog gaat. Maar Lefier leent ook geld om te kunnen investeren. Met de huur die we ontvangen, kunnen we de rente van die leningen betalen.

Nu krijgen huurders van sociale huurwoningen dit jaar voor de tweede keer op rij geen huurverhoging op 1 juli. Hoe kan dat nou samen gaan met grote investeringen? Dat heeft te maken met onze tweede doelstelling: Lefier wil de huren betaalbaar houden. Als wij geen huurverhoging nodig hebben om de geplande investeringen te doen, dan hoeft de huur dus niet omhoog. Omdat we in de afgelopen jaren enorm hebben bezuinigd op onze eigen kosten, kunnen we nu investeren en de huur bevriezen (op pagina 11 leest u meer over het verlagen van onze huisvestingskosten). Dat gaan we geen 35 jaar volhouden, want de investeringen worden meer dan verdubbeld. Maar betaalbaarheid blijft voorop staan bij Lefier. ■

Lex de Boer

vraag het aan Lefier

Mag ik zelf klussen in mijn huurwoning?

We vinden het belangrijk dat u zich thuis voelt in uw huurwoning en de woning kunt aanpassen naar uw eigen wensen. Wilt u iets veranderen in uw woning? Meld dit dan altijd schriftelijk bij ons, ook als het gaat om kleine veranderingen. U kunt hiervoor gebruik maken van het 'aanvraagformulier zelf klussen' (te downloaden op onze website en beschikbaar op onze kantoren). We beoordelen uw aanvraag en adviseren en ondersteunen u zo goed mogelijk. Aanvragen beoordelen we aan de hand van enkele criteria. Belangrijke criteria zijn de toekomstige verhuurbaarheid van de woning en de veiligheid. Uit oogpunt van veiligheid staan we het bijvoorbeeld niet toe om binnenmuren weg te breken in woningen in het aardbevingsgebied. Verder is er in alle redelijkheid veel mogelijk. Als u toestemming van ons heeft gekregen om de verandering uit te voeren, kunt u aan de slag! Op onze website vindt u meer informatie over zelf klussen.

Ik heb een stroomstoring. Wat moet ik doen?

Een stroomstoring wordt meestal veroorzaakt door een kapot apparaat. Doe de stekkerproef om erachter te komen

welk apparaat de storing veroorzaakt. In een filmpje op www.lefier.nl legt onze vakman Nico Knevelbaard uit hoe u de stekkerproef uitvoert. Kijkt u er even naar. Heel makkelijk! Waarschijnlijk bent u er na de stekkerproef achter welk apparaat de storing veroorzaakt. Repareer of vervang dit apparaat. Wordt de stroomstoring niet veroorzaakt door een apparaat in huis? Neemt u dan contact met ons op via 088 - 20 33 000.

Naast de huur, betaal ik servicekosten. Hoe worden die berekend?

Bewoners van eengezinswoningen betalen naast de huur een klein bedrag voor bijvoorbeeld het glasfonds en/of het riool ontstoppen. Dit zijn zogenaamde niet verrekenbare servicekosten. Bewoners van woningen in complexen betalen vaak ook nog andere servicekosten. Onder andere voor gas, licht en schoonmaak van de algemene ruimte of voor tuinonderhoud rond het complex. Daarvoor betaalt u maandelijks een voorschot aan Lefier. We proberen dit voorschot zo nauwkeurig mogelijk aan te laten sluiten op de werkelijke kosten. We rekenen jaarlijks met u af, in principe vóór 1 juli. Soms krijgt u geld terug, soms moet u nog iets bijbetalen. Het voorschot wordt, waar nodig, elk jaar aangepast. Met de bewonerscommissie in het complex maken we afspraken over bijvoorbeeld hoe vaak er wordt schoongemaakt of hoe lang de lichten in de algemene ruimte

branden. Zo kunnen we de hoogte van de servicekosten beïnvloeden. Heeft u vragen over de servicekosten of de uitgevoerde werkzaamheden? Neemt u dan contact met ons op via 088 - 20 33 000.

De acceptgirokaarten verdwijnen in Nederland. Hoe kan ik mijn huur betalen?

Vanaf 1 januari 2018 verstuurt Lefier geen acceptgirokaarten meer. Huurders die via acceptgirokaart betalen, kunnen nu al voor een andere betaalwijze kiezen. Automatisch betalen is het makkelijkst voor u en ons. U maakt dan bovendien elke maand kans op een boodschappenbon van € 50,- (er worden elke maand drie verlost en aan het eind van elk kwartaal uitgereikt). Op www.lefier.nl kunt u onder het kopje 'direct regelen' aangeven dat u in het vervolg automatisch wilt betalen. Wilt u liever anders betalen? Dat kan. De andere mogelijkheden om uw huur te betalen zijn via internetbankieren of via pinpas op ons kantoor. Daarnaast heeft u nu ook de mogelijkheid om te betalen via AcceptEmail, een soort digitale acceptgirokaart. Op onze website leest u hoe dit werkt. Wilt u nu al op deze wijze betalen? Geef het aan ons door via info@lefier.nl. ■

nieuwbouw in Musselkanaal en Nieuw-Buinen

Zowel in Musselkanaal als in Nieuw-Buinen gaat Lefier nieuwe levensloopgeschikte woningen bouwen. Het gaat om energiezuinige woningen met een slaapkamer en badkamer op de begane grond. De woningen zijn geschikt voor ouderen, maar ook voor kleine gezinnen.

levensloopgeschikte woningen

De woningen worden 'nul-op-de-meter'. Dat wil zeggen dat bewoners niet of nauwelijks kosten voor energie zullen hebben. Dit bereiken we door goede isolatie in combinatie met een warmtepomp en zonnepanelen voor eigen energieopwekking. De woningen worden all-electric uitgevoerd, zonder gasaansluiting. In plaats van een energierekening, betalen huurders een EnergiePrestatieVergoeding (EPV) aan Lefier.

Naast een slaapkamer op de begane grond, hebben de woningen op de eerste verdieping een grote ruimte. Die kan worden gebruikt als tweede slaapkamer. De oppervlakte van de ruimte biedt zelfs mogelijkheden om de ruimte op te splitsen en er een derde slaapkamer bij te maken. Ook de technische ruimte zit op de verdieping.

identiteit

Uit onderzoek blijkt dat er in de regio Stadskanaal een tekort is aan dit type woningen. Met de bouw van betaalbare levensloopgeschikte woningen leveren we een bijdrage aan onze opgave. In Oost-Groningen en Drenthe neemt de bevolking af. Daarom sloop Lefier verouderde woningen en bouwt daar kleinere aantallen moderne woningen voor terug. Daarbij willen we de karakteristieke identiteit van de dorpen behouden.

Musselkanaal

In Musselkanaal bouwen we 5 levensloopgeschikte woningen aan de Badstraat.

Met de nieuwbouw op deze locatie wordt de oorspronkelijke lintbebouwing van Musselkanaal versterkt. De bouw start in september 2017 en zal naar verwachting eind 2017 klaar zijn. Deze woningen worden circa 82 m² groot en krijgen een huurprijs van maximaal € 525,- per maand.

Impressie van de nieuwbouw in Musselkanaal

Impressie van de nieuwbouw in Nieuw-Buinen

Nieuw-Buinen

In Nieuw-Buinen komen 22 levensloopgeschikte woningen aan de Akelei en Chrysantstraat. Ze maken deel uit van het herstructureringsplan "Het Nije Daip". De woningen zijn circa 90 m² groot en krijgen een huurprijs van maximaal € 592,55 per maand. De bouw start naar verwachting na de zomervakantie. Aan het begin van 2018 zijn de woningen dan klaar.

belangstelling?

Wilt u meer weten of heeft u belangstelling voor deze woningen? Neem dan contact op met Lefier via 088 - 20 33 00. ■

100 jaar volkshuisvesting in Stadskanaal

26 april 1917... Deze datum zal u weinig zeggen. Toch was het een historische dag. Op die datum werd de stichting 'Woningbouw van de Gemeente Onstwedde' (SWO) opgericht, de voorloper van wat later Lefier zou worden. Een goed moment om nu, 100 jaar later, terug te kijken op de geschiedenis van de volkshuisvesting in Stadskanaal.

veenarbeiders

Het inwonertal rond het Stadskanaal nam in de 19e eeuw snel toe, vooral door de komst van veenarbeiders, schippers, scheepstimmerlui en zeil- en touwmakers. Om de arbeiders beter te kunnen huisvesten, werd op 26 april 1917 de stichting 'Woningbouw van de Gemeente Onstwedde' opgericht. Een jaar later volgde de 'Woningstichting Mussel' (SWM). In 1919 werden de eerste zes nieuwe woningen van de SWO opgeleverd, aan de Jan Kortstraat in Musselkanaal. De huur: f 3,08 per week.

groeikern

Met de komst van Philips naar Stadskanaal in 1955 steeg de vraag naar betaalbare woningen voor arbeiders. Het lintdorp Stadskanaal werd een groeikern. SWO en SWM zijn in 1967 samengegaan, vanaf 1970 onder de naam Stichting Woningbouw Stadskanaal (SWS). In 1970 werkten er 3.150 mensen bij Philips Stadskanaal, daarna werd het steeds minder, tot Philips in 2004 haar deuren sloot in Stadskanaal.

huurdersorganisaties

De groeisput van de jaren zestig had zo zijn nadelen. Stadskanaal telde vrijwel

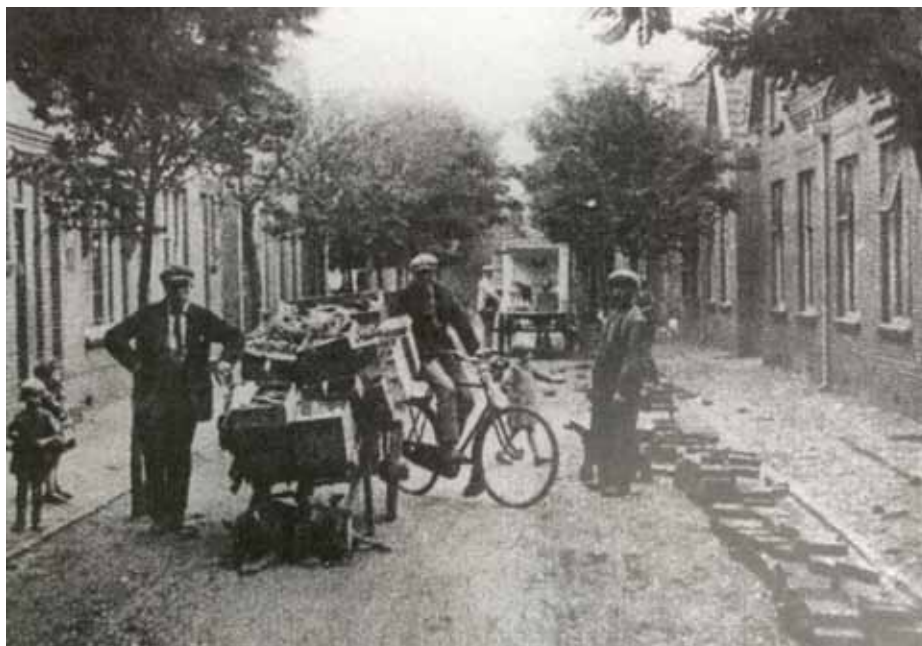
Het Hofje, gebouwd in 1938 voor 'ouden van dagen'.

In 2002 werd er een woon-zorgproject in ondergebracht.

uitsluitend woningen voor gezinnen, vaak in portiekflats. Vanaf eind jaren zeventig nam de vraag naar dit woningtype af. Bovendien liet de kwaliteit van de haastig gebouwde woningen te wensen over. Het leidde tot ontevredenheid bij huurders, die zich in de jaren '70 verenigden in verschillende huurdersorganisaties. Ze zetten SWS onder druk om het onderhoud aan de woningen beter uit te voeren.

wijkvernieuwing

In de jaren '90 maakte SWS werk van de wijkvernieuwing, maar kwam hiervoor middelen te kort. Daarom fuseerde SWS in 2001 met Wooncom. In 2009 ontstond uit Wooncom en een aantal andere corporaties in Groningen en Drenthe de corporatie Lefier. Er is in de loop van de tijd veel veranderd. Maar nog altijd zet Lefier zich, net als haar voorgangers, in voor betaalbaar wonen in Stadskanaal en omgeving. ■

De Jan Kortstraat in Musselkanaal, waar SWO in 1919 de eerste woningen bouwde.

Bron:

De Boer, Jan Chris en

Melle Wachtmeester. 'Het verleden zegt niets over onze toekomst. 75 jaar sociale woningbouw Stadskanaal', 1992.

vijftig jaar lief en leed aan de Zonnedauwlaan

Voor de families Kok, Norder en mevrouw Panman kent de Zonnedauwlaan in Stadskanaal geen geheimen meer. Als eerste huurders kennen ze bij wijze van spreken elke straatsteen in deze gemoedelijke laan.

gezamenlijk jubileum

De woningen werden in de loop van 1967 gebouwd in opdracht van de toenmalige 'Stichting Woningbouw der Gemeente Onstwedde' en in november van dat jaar opgeleverd. Eind dit jaar vierten de bewoners dan ook een gezamenlijk jubileum. Dan wonen ze er namelijk vijftig jaar! Dat het goed toeven is in deze straat blijkt ook uit het feit dat enkele van de eerste bewoners de woning hebben gekocht. Eigenlijk delen deze families, hoewel geen huurder meer, dus ook in de feestvreugde. Verder zijn er nog enkele families die er inmiddels 47 of 48 jaar wonen. Na vijftig jaar woont ruim twintig van de eerste huurders nog steeds op hetzelfde adres. Waar vind je dit nog?

komst van Philips

Het echtpaar Norder: 'Een dag na ons huwelijk op 17 november 1967 kregen wij

bericht van de Stichting Woningbouw dat aan ons de woning Zonnedauwlaan 14 was toegewezen. Een mooier huwelijkscadeau hadden we ons niet kunnen wensen. De vraag naar woningen was mede door de komst van Philips naar Stadskanaal in die tijd namelijk groter dan het aanbod. Een eigen woning als pas getrouwd stel; toe maar! Door enkele kleine veranderingen zijn wij de woning door de jaren heen meer en meer als onze eigen woning gaan beschouwen. Bovendien komt het door de gebeurtenissen die je meemaakt, zoals geboorte en uitvliegen van de kinderen en alle andere lief en leed. Alle herinneringen samen geven een emotionele waarde aan je huis. Het is een waarde waarvan je liever geen afscheid neemt!'

prachtige plek

Het echtpaar Kok: 'Wij hadden in zekere zin geluk. In oktober '67 hadden we

ons oog op een woning laten vallen, maar die bleek al aan iemand anders te zijn toegewezen. Via via werden wij er op attent gemaakt dat er woningen aan de Zonnedauwlaan voor de verhuur zouden worden opgeleverd. Doordat wij beiden overdag werkten, ging één van onze ouders naar het kantoor van de woningbouwvereniging om ons in te laten schrijven voor deze straat. Met als gevolg dat ons huisnummer 3 werd toegewezen, een prachtige plek met zelfs een mogelijkheid om er een garage achter te bouwen. Hebben we dus ook gedaan. Helemaal perfect! Door de jaren heen werd er uiteraard groot en klein onderhoud gepleegd en werden verbeteringen aangebracht. Dat ging soms gepaard met een huurverhoging, maar al met al is het hier goed toeven.'

nooit gedoe

Mevrouw Panman: 'Ik kreeg op mijn verjaardag, 14 november, te horen dat we een woning toegewezen hadden gekregen. Per 1 december trokken wij er in en daarmee waren we meteen de eerste bewoners van deze straat. Er was verder nog helemaal niets. Wij – mijn inmiddels overleden man en onze twee zoons – woonden er op een goed moment met z'n vieren. Er is mij in het verleden door

Lefier wel eens vrijblijvend gevraagd of ik naar een andere woning wilde verhuizen, omdat ik er nu alleen woon. Dat wilde ik echter niet. Het is wat de familie Norder ook zegt: je dierbare herinneringen laat je niet zomaar achter en bovendien is dit een fijne straat om in te wonen. Er is hier eigenlijk nooit gedoe geweest en we letten een beetje op elkaar. We worden immers allemaal ouder. Er is hier best nog wel sprake van Noaberhulp. Trouwens: onze

eerste maandhuur was 101 gulden en 65 cent. Kom daar nu nog eens om.'

verhuizen

Hoe denken deze huurders over een eventuele verhuizing? Familie Norder: 'Wij denken niet dat wij nog zullen verhuizen.' Familie Kok: 'Wij denken ook van niet.' Mevrouw Panman: 'Nee hoor, nu niet meer!' ■

woningen in Maarswold naar nul-op-de-meter

Lefier heeft plannen om in de wijk Maarswold in Stadskanaal 203 woningen te verbeteren naar nul-op-de-meter-woningen. Huurders krijgen hiermee een comfortabeler huis zonder hogere kosten per maand. Als 70% van de bewoners instemt, wordt de verbetering uitgevoerd.

nul op de meter

Het plan is om de woningen in Maarswold te verbeteren naar nul-op-de-meter-woningen. Dat betekent dat de woning helemaal wordt geïsoleerd door er als het ware een schil om heen te bouwen. Zonnepanelen op het dak wekken de energie op die nodig is voor verwarming en elektriciteit in de woning. Het bedrag dat huurders nu aan energiekosten kwijt zijn, betalen ze na de verbetering aan Lefier. Bewoners kunnen bij de woningverbetering ook kiezen voor modernisering van hun badkamer, keuken en toilet.

klankbordgroep

Voor en tijdens het project overleggen Lefier en De Koepel met een klankbordgroep van 50 bewoners. We bespreken met hen welke aanpassingen we willen uitvoeren, hoe de woningen eruit gaan zien en hoe de vergoeding voor de energiekosten wordt geregeld. Op 8 mei

is er een excursie naar Arnhem geweest met de leden van de klankbordgroep, De Koepel en Lefier. Hier hebben we een project van de aannemer Dura Vermeer bekeken en gehoord hoe het project daar is gegaan.

huisbezoek

Een nul-op-de-meter-woning heeft voor bewoners veel voordelen, maar brengt ook veel veranderingen met zich mee. Daarom gaan Lefier en Dura Vermeer bij alle bewoners op huisbezoek. In dit bezoek bespreken we uitgebreid wat de plannen betekenen voor bewoners. Daarna kunnen ze aangeven of ze akkoord gaan met het plan. Als 70% van de bewoners instemt, wordt de verbetering uitgevoerd.

leegstaande woningen

Er staan veel woningen leeg. We wachten met het verhuren van deze woningen totdat duidelijk is of het verbeterproject

doorgaat. Zo gauw het kan verhuren we de woningen weer. De leegstaande woningen controleren we al op asbest en waar nodig verwijderen we dit. Ook maken we een aantal woningen gereed voor het project. Er komen één of twee modelwoningen. Minstens één woning wordt ingericht als verblijfswoning waar bewoners tijdelijk kunnen verblijven tijdens de werkzaamheden.

landelijk initiatief

Lefier doet mee aan een landelijk initiatief om huurwoningen energieneutraal te verbeteren: 'De Stroomversnelling'. De verbetering gebeurt op een slimme manier, waarbij huurders een verbeterd huis krijgen zonder hogere kosten per maand. Hierbij werken aannemers en corporaties samen. Lefier zal in totaal 1375 woningen voor haar rekening nemen. ■

tuinonderhoud, het hoort er gewoon bij!

Strakke regels zijn er niet, maar 'iedereen' weet bij benadering wel hoe je tuintje erbij moet liggen om te spreken van fatsoenlijk onderhoud. Desondanks trekken de wijkbeheerders Harold Menzen en Bert Bos van Lefier regelmatig – letterlijk – aan de bel om huurders te wijzen op hun verantwoordelijkheid.

Het is niet zo dat de twee dagelijks op (controle)ronde zijn om de voor- en achtertuinen van de huurders te checken. Bert: 'We vertoeven elke dag in de dorpen en buurten en dan zien we automatisch waar het op orde is en waar juist niet. Als we ergens een tuintje ontdekken waar het onkruid bijvoorbeeld tot aan je knieën staat, gaan we niet à la minute tot actie over. Immers, er kan sprake zijn van ziekte of een andere vorm van overmacht. Maar wanneer wij twee weken later dezelfde situatie aantreffen, gaan we even persoonlijk langs.'

pappenheimers

Een kleine vingerwijzing volstaat in de meeste gevallen, maar je hebt ook een categorie, vertelt Harold, die redelijk onverbeterlijk is. 'Wij kennen uiteraard onze pappenheimers, huurders waarvan je weet dat je er elk voorjaar een paar keer bij langs moet. Dat is niet anders, maar het gaat ons er om dat de straten en buurten er netjes bij liggen. De mensen die hun tuintjes wel goed onderhouden hebben daar recht op. Zij houden het netjes, zoals het hoort, en dus mogen ze van ons verwachten dat wij de mensen er

op wijzen die het niet doen. Immers, in de huurvoorwaarden staat dat je als huurder verplicht bent om de tuin te onderhouden.'

formeel traject

Er bestaat overigens een formeel traject om huurders te dwingen hun tuinonderhoud te regelen, als het er echt op aan komt. Dat kan uiteindelijk gaan tot een gang naar de rechter.

Bert: 'Dit heeft uiteraard niet onze voorkeur. We proberen het met persoonlijk contact op te lossen. Mensen die onverbeterlijk zijn, kunnen een brief van Lefier krijgen, waarin ze worden gesommeerd tot actie over te gaan. Gebeurt het in het uiterste geval nóg niet, dan treedt een juridisch traject in werking.'

uitleen tuingereedschap

Om de huurders tegemoet te komen, reikt Lefier de bewoners graag de helpende hand. Harold: 'We hebben drie locaties waar we tuingereedschap uitleenen. Dat gaat van grasmaaiers tot schoffels en van heggenscharen tot bladblazers. Niet iedereen beschikt over alle gereedschap, dus vandaar deze service om de mensen een handje te helpen.' ■

uitleen tuingereedschap

Stadskanaal - Maarswold

Buurtcentrum Maarsstee,
Nederlandlaan 7b, 06 - 13 24 48 73
(werkdagen 09.00 – 17.00 uur)

Stadskanaal - Maarsveld

Wolverlei 1, 06 - 23 13 19 99 (bellen
voor een afspraak)

Nieuw-Buinen

Parklaan 26 (open van dinsdag
t/m vrijdag 09.00 – 12.00 uur en
op maandag t/m woensdag 13.00 -
15.30 uur), 06 - 83 80 61 89

Lefier pakt aan!

Lefier heeft ruim dertigduizend woningen in Groningen en Drenthe. Het is veel werk om dit bezit bij de tijd te houden en het vraagt om stevige investeringen. Daarom besteedt Lefier de komende tien jaren ongeveer een miljard euro aan nieuwbouw, duurzame verbetering en nul-op-de-meter.

Dat is veel geld, en u bent vast benieuwd hoe we dat besteden. Op www.lefierpaktaan.nl kunt u volgen welke projecten we uitvoeren en wat betrokkenen zoals bewoners, bouwvakkers en medewerkers van Lefier meemaken tijdens de werkzaamheden. U vindt hier actuele reportages met onze razende reporter, foto's, filmpjes en nieuws over de projecten. Lefier pakt aan! ■

een 7,5 voor onze dienstverlening!

Om te weten hoe tevreden onze huurders over Lefier zijn, laten we onze dienstverlening voortdurend meten. Dat gebeurt door een onafhankelijke instantie: het Kwaliteitscentrum Woningcorporaties Huursector (KWH). Het KWH reikt een keurmerk uit aan woningcorporaties die voldoende presteren.

Begin 2017 is ons keurmerk verlengd dankzij mooie cijfers in de metingen.

Onze cijfers:	
Contact	: 7,7
Woning zoeken	: 7,3
Nieuwe woning	: 7,5
Huur opzeggen	: 7,5
Reparaties	: 7,5
Onderhoud	: 7,7

Zo komen we tot een gemiddeld cijfer van 7,5. We zijn er trots op dat u onze dienstverlening zo waardeert! De metingen leveren ook vaak verbeter-suggesties op. Daar doen we ons voordeel mee om onze dienstverlening verder te verbeteren.

Als u weleens heeft meegewerkt aan een enquête van het KWH, dan hartelijk dank daarvoor! ■

De beltijden voor de telefonische enquêtes zijn doordeweeks tussen 17.30 en 20.30 uur en zaterdag tussen 10.00 tot 15.00 uur. Het kan dus zijn dat u wordt gebeld. We stellen uw medewerking op prijs!

'een woningbrand overkomt mij niet'

Dat denkt u... Toch krijgt de brandweer jaarlijks duizenden meldingen van brand in een woning. Gelukkig kunt u zelf veel doen om uw huis brandveiliger te maken of als er toch brand uitbreekt, de gevolgen te beperken. We geven u een paar tips.

rookmelder redt levens

Als u slaapt, ruikt u niets. Alleen uw gehoor werkt nog. Daarom is een rookmelder, die geluid maakt, zo belangrijk. Het geeft u tijd om te vluchten. Een rookmelder kan uw redding zijn.

Ongeveer de helft van alle woningbranden is geen brand met grote vlammen, maar een brand waarbij het vuur smeult. Deze smeulbranden veroorzaken veel giftige rook en daardoor vallen ook de meeste slachtoffers.

Zorg daarom dat u in uw woning rookmelders installeert. Hang op iedere verdieping een rookmelder op. Belangrijk is dat de rookmelder de vluchtweg van slaapkamer naar buiten 'bewaakt'. Bij gebruik van een babyfoon hoort u alleen geluiden. Een rookmelder in de kinderkamer kan niet ontbreken!

ENTREE

Kunt u als het nodig is uw huis snel verlaten?

Kies voor uw sleutels een vaste, veilige opbergplaats waar u snel bij kunt.

Zijn de gang en de trap vrij van obstakels?

Voorwerpen die in de looproute staan, kunnen hinderen als u bij brand moet vluchten.

KEUKEN

Staat het gasfornuis of de kookplaat uit als u weggaat?

Laat pannen niet op het vuur of de kookplaat staan als u weggaat. Er kan bijvoorbeeld vlam in de pan ontstaan wanneer u er niet bij bent.

Weet u wat u moet doen bij 'vlam in de pan'?

Blijf in de buurt van het fornuis of kookplaat als u kookt. Als de vlam in de pan slaat, doe dan een deksel op de pan. Gebruik nooit water om het vuur te blussen. Schakel ook het fornuis of de kookplaat uit, zet de afzuigkap uit en laat de pan minstens een half uur staan om af te koelen. Controleer na een half uur of het vuur echt uit is.

WOONKAMER

Gaat u veilig om met stekkerdozen?

Gebruik goedgekeurde, niet beschadigde stekkerdozen en verbind deze niet zomaar onderling met elkaar. Als u teveel stekkerdozen aansluit op één groep, kan er overbelasting ontstaan met brand als gevolg.

SLAAPKAMER

Heeft u een rookvrije slaapkamer?

Als u in slaap valt, kan een brandende sigaret snel brand veroorzaken. Brand door roken in bed is een veel voorkomende oorzaak van een woningbrand.

Heeft u nagedacht over een vluchtroute bij brand?

Bedenk een vluchtroute voor als u het huis ('s nachts) snel moet verlaten. Zelfs in de kleinste ruimtes die u door en door kent, raakt u bij rookontwikkeling uw oriëntatie kwijt. Spreek een verzamelpaats af waar u elkaar ontmoet. Het oefenen van een vluchtplan samen met uw huisgenoten is belangrijk.

en dan is er ineens toch brand

Door gebruik van meer kunststoffen en elektrische apparatuur breidt een woningbrand zich snel uit. U heeft maar drie minuten de tijd om uw woning veilig te verlaten. Let op: tot de brandweer er is, bent u op uzelf aangewezen. Zorg daarom dat u weet wat u moet doen bij brand.

Wat te doen?

- Blijf kalm
- Waarschuw uw huisgenoten
- Verlaat via de kortste weg de woning
- Ga naar de afgesproken verzamelpaats en controleer of iedereen buiten is
- Bel 112 en vertel de brandweer uw naam en volledige adres
- Wacht op de komst van de brandweer

duurzame werkomgeving

besparen op huisvesting door te investeren in de werkomgeving

Lefier werkt aan een klantgerichte en toekomstbestendige organisatie. Dit betekent dat we overgaan naar een werkomgeving met gezonde en eigentijdse werkplekken waar onze medewerkers goed kunnen werken. Ook in deze nieuwe werkomgeving bent u van harte welkom en ontvangen wij u graag bij ons aan tafel.

De kantoren in Hoogezand en Emmen richten we opnieuw in. In Groningen en Stadskanaal zijn we van plan om te verhuizen naar een kantoor dat meer past bij onze stijl van werken. We besparen flink op het aantal vierkante meters kantoorruimte en nemen duurzame maatregelen. U kunt hierbij denken aan het plaatsen van zonnepanelen en het

toepassen van LED-verlichting, maar ook hergebruik van materialen. Al met al halveren we op deze manier onze huisvestingskosten. Zo houden we meer geld over voor onze kerntaak: het bieden van betaalbare huisvesting voor onze doelgroepen.

we houden u op de hoogte

De werkzaamheden voor de nieuwe werkomgeving en de verhuizingen vinden waarschijnlijk tussen het najaar van 2017 en het voorjaar van 2018 plaats. Via onze website, Facebook en advertenties in weekbladen houden wij u verder op de hoogte. ■

zet uw favoriete vrijwilliger in het zonnetje!

Lefier zet zich graag in voor een gezellige, schone en veilige leefomgeving voor iedereen. We trekken hierin vaak samen op met de gemeente en andere maatschappelijke instanties. In de ene buurt lukt dit beter dan in de andere. Vaak geven vrijwilligers in de buurt de doorslag. Kent u een supervrijwilliger die u graag in het zonnetje wilt zetten? Dan is dit uw kans!

supervrijwilliger

Maak een foto van uw supervrijwilliger in actie en stuur die naar ons toe. U kunt de

foto op de Facebookpagina van Lefier plaatsen, mailen naar communicatie@lefier.nl of sturen naar Postbus 7104, 9701 JC Groningen. Stuur u naast de foto, in maximaal 100 woorden, een motivatie waarom u uw supervrijwilliger in het zonnetje wilt zetten. Vergeet niet uw naam, adres, telefoonnummer en de naam van uw supervrijwilliger aan te geven. De drie meest bijzondere inzendingen belonen we met een boodschappenbon t.w.v. € 30,-. Die prijs is voor de persoon die de supervrijwilliger aanmeldt.

in het zonnetje!

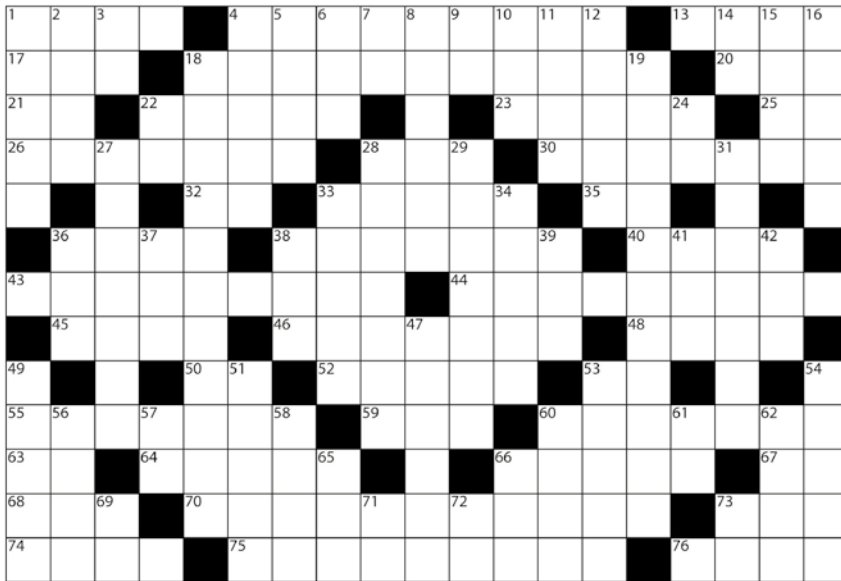
Maar... dat is natuurlijk niet het enige. De supervrijwilliger zetten we ook écht in het zonnetje. We nemen contact op met de vrijwilligers om te kijken op welke wijze we dat doen. Hij of zij moet het zelf leuk vinden en de wijze waarop moet wel bij de persoon passen. Daar hebben we oog voor.

Er zijn veel vrijwilligers actief in de dorpen, wijken en buurten waar we woningen hebben. We zijn erg blij met deze mensen. We hopen u ook en rekenen op veel inzendingen! ■

**SUPERVRIJWILLIGER
IN ACTIE!**

kruiswoordpuzzel

lefier

Horizontaal

1 Draagkorf; 4 muziekgezelschap; 13 haast; 17 familielid; 18 soort vruchtboom; 20 traag; 21 noot; 22 passief persoon; 23 vervoermiddel; 25 lidwoord; 26 verregaand; 28 gravure; 30 broeien; 32 maanstand; 33 computergeleid; 35 slee; 36 genre; 38 wc papier; 40 watervogel; 43 ererede; 44 schaakstukje; 45 nieuwe (Fries); 46 aanwijzend voornaamwoord; 48 zoogdier; 50 bijwoord; 52 nieuwsblad; 53 scheikundig element; 55 fundamenteels; 59 zangstem; 60 moederskind; 63 persoonlijk voornaamwoord; 64 heerlijk; 66 straks; 67 administratieve organisatie (afk.); 68 duw; 70 bellen; 73 ongemanierd persoon; 74 keukenkruid; 75 oliesoort; 76 wissel.

Vertikaal

1 Vrucht; 2 top; 3 voorzetsel; 4 kledingstuk; 5 wijd; 6 alles in één (afk.); 7 sadomasochisme (afk.); 8 autopsie; 9 bekende Nederlander (afk.); 10 kloosterhoofd; 11 stuurs; 12 Russisch parlement; 14 vluchtig; 15 gedwongen; 16 wetdienaar; 18 parelhoen; 19 insectenbouwwerken; 22 doctor; 24 meteen; 27 aarzelingen; 28 stroomaansluiting; 29 slang; 31 openbaar vervoermiddel; 33 walm; 34 landpunt (eng.); 36 vat; 37 Griekse letter; 38 weggetje; 39 jongensnaam; 41 één en ander (afk.); 42 diskjockeys (afk.); 47 inhoudsmaat (eng.); 49 Spaans eiland; 51 meisjesnaam; 53 sieraad; 54 opgehemeld persoon; 56 plaats in Duitsland; 57 voetbalclub; 58 pakhuis; 60 rondom (Grieks); 61 kunstzinnige educatie (afk.); 62 oosters gerecht; 65 getekend (afk.); 66 seconde; 69 periode van eb en vloed; 71 scheikundig element; 72 noord-oost (afk.); 73 uitroep van pijn.

Als de kruiswoordpuzzel goed is ingevuld, kan de slagzin worden opgelost door de letters te zoeken die in de overeenkomstige genummerde hokjes staan. Succes!

43	28	71	49	40	76	60	16	52	70	73	56	24	!
----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	---

Neem uit de kruiswoordpuzzel de letter over op de antwoordbalk. Deze letters vormen een zin. Stuur deze zin samen met uw naam, adres, telefoonnummer en emailadres naar communicatie@lefier.nl of naar Lefier, ter attentie van team Communicatie, postbus 7104, 9701 JC Groningen. Onder de juiste inzendingen verloten we vier boodschappenbonnen t.w.v. € 30,-.

binnen. De boodschappenbonnen zijn gewonnen door:

[M. Hülsermann \(Emmen\)](#)

[F. Rubingh \(Groningen\)](#)

[G. Stuursma \(Stadskanaal\)](#)

[J. Tuinder \(Groningen\)](#)

Prijswinnaars gefeliciteerd!

Prijswinnaars vorige puzzel

De oplossing van de kruiswoordpuzzel in ons vorige bewonersblad is 'gezelligheid'. We kregen ongeveer 400 inzendingen

De folie waarin het magazine wordt verzonden is 100% biologisch afbreekbaar.

colofon

tekstbijdragen Doelpunt Media en Bureau Binnenwerk

fotografie Jan Anninga en Henk Veenstra

grafische verzorging en lay-out

Initio, Groningen

Staal Communiqueert, Veendam

druk Zalsman, Groningen

postadres

Postbus 7104 | 9701 JC Groningen

bezoekadres

Beneluxlaan 64 | Stadskanaal

telefoon

088 - 20 33 000

ma. t/m vr. van 08.00 tot 17.00 uur

openingstijden kantoor

ma. t/m vr. 08.00 - 12.00 uur

(*s middags alleen op afspraak)

mail

info@lefier.nl

website

www.lefier.nl

reparatieverzoeken

CV-storing

Energiewacht 0800 - 03 88

Rioolverstopping

RRS 0800 - 099 13 13

Glasschade

Glástotaal Beheer 0800 - 452 72 34

Netwerkstoring in uw straat of buurt

Gaslekkage of stroomstoring

Nationaal storingsnummer 0800 - 9009

Waterleiding Waterbedrijf Groningen

050 - 368 86 88

Waterleiding Waterbedrijf Drenthe

0592 - 854 545

Bel voor een snelle afhandeling van uw reparatieverzoek rechtstreeks met bovenstaande bedrijven. Plak de bijgevoegde sticker op uw CV-ketel, in de meterkast of op een andere handige plek. Zo heeft u de telefoonnummers altijd bij de hand!

Overige reparatieverzoeken (ook individuele storingsaan gas, stroom of water) kunt u doorgeven aan Lefier via www.lefier.nl of 088 - 20 33 000.